

Рецензія на монографію

ГРИЩЕНКО Т. Р. СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ НАУКОВИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ (1918–1927) : монографія / наук. ред. В. А. Вергунов. К., 2017. 360 с.

Монографічне дослідження кандидата історичних наук, старшого наукового співробітника Т.Р. Грищенко «Сільськогосподарський науковий комітет України (1918–1927)» (К., 2017. 360 с.) відкриває ще одну, на сьогодні недостатньо досліджену сторінку вітчизняної аграрної історії, пов'язану зі становленням й розвитком предтечі Національної академії аграрних наук України, що восени 2018 року відзначає своє 100-річчя, – Сільськогосподарського наукового комітету України. Спорадичні публікації чи короткі енциклопедичні статті далеко не вичерпують цієї глибокої теми, а їх розрізненість не дає можливості скласти цілісне уявлення про його внесок у розбудову сучасної академічної галузевої науки.

Вивчення історії Сільськогосподарського наукового комітету України є неодмінною передумовою відтворення цілісної картини аграрної історії. Численні відкриття, уточнення, а подекуди й виправлення вже усталених в літературі помилок, здійснені в межах роботи над монографією, дозволяють вважати її важливим етапом на цьому шляху. Водночас відкриваючи доступ до величезного масиву забутих, замовчуваних і дивом уцілілих матеріалів, пов'язаних з історією установи, це видання відтворює тяглість усієї вітчизняної галузевої академічної традиції, що нині відбувається, зокрема, в стінах сучасної Національної академії аграрних наук України. Фактично йдеться про віднайдення ще однієї ланки, без якої створення цілісної картини української аграрної історії просто неможливе.

Дослідниця опрацювала величезний масив літературних й архівних джерел, намагаючись не пропустити нічого вартісного, наповнила зміст широким фактажем. Структурну організацію книжки підпорядковано меті показати цілісну картину розвитку сільськогосподарської науки на українських землях на прикладі діяльності головного координаційного та науково-

методичного осередку у 20-х роках минулого століття – Сільськогосподарського наукового комітету України та історичну динаміку його еволюційного поступу. Авторка лаконічно окреслила теоретико-методологічні та концептуальні засади створення установи з докладним аналізом фундаментальних праць, які відіграли вирішальну роль у формуванні її організаційної моделі. Дослідницький інтерес зосереджується на висвітленні тогочасних ключових наукових напрямів дослідження, розкритті науково-організаційної, науково-освітньої, популяризаторської складових, координаційному початку, міжнародної співпраці, матеріального й технічного забезпеченні тощо. Розділи супроводжуються доречними епіграфами. Власне, видана монографія дає підстави говорити про синтезований, значно розширений і поглиблений матеріал у відповідних історичних розвідках, контекстах, наукових аргументаціях, що, нарешті, заповнює цю прогалину історії аграрної науки та дослідної справи.

Видання адресоване широкій аудиторії: науковцям, історикам, природознавцям, фахівцям аграрної науки, аспірантам, докторантам, викладачам та усім, хто цікавиться історією вітчизняної сільськогосподарської науки, і може слугувати джерелом розширення тематики історичних розвідок інтелектуальної спадщини видатних учених-аграріїв. Особливе значення має і той факт, що за допомогою вдало реалізованого біографічного підходу в новому світлі постає й історія Сільськогосподарського наукового комітету України, його потужна роль як наукового, освітнього, координаційного осередку, що діяв на українських теренах у 1918–1927 рр. Безперечно, нова, ошатно видана книжка Т.Р. Грищенко значно розширить набутки української аграрної науки й знайде свого вдячного читача.

**Доктор історичних наук,
декан факультету фізичного виховання
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний
педагогічний університет імені
Григорія Сковороди»**

КУЙБІДА В.В.